

Партыйныя арганізацыі і развіццё прамысловасці

Соцыялістычны лад стварае неабмежаваныя магчымасці для развіцця прадукцыйных сіл, для ўсебаковага і разумнага выкарыстання прыродных багаццяў, крыніц сыравіны і паліва.

Палітыка партыі накіравана на тое, каб выкарыстаць да дна гэтыя магчымасці, каб забяспечыць такое комплекснае развіццё народнай гаспадаркі, якое-б ператварала ўсе рэспублікі і абласці ў прамысловыя, набліжала-б прамысловасць да крыніц сыравіны і спажывання і забяспечвала-б хуткі ўздым эканамічна адсталых у мінулым раёнаў СССР.

Совецкая Беларусь—яркі прыклад ператварэння адсталай нацыянальнай ускраіны ў індустрыяльную рэспубліку, прыклад таго, як соцыялізм выклікае да жыцця чалунныя і зямліныя багацці, якія вякамі знаходзіліся пад спудам.

Сярэднегадовы тэмпы росту прамысловай прадукцыі ў Беларусі амаль у два разы вышэй сярэднегадовага тэмпу росту прадукцыі па ўсяму Совецкаму Саюзу. Гэтымі за гады сталінскіх пяцігодак у Беларусі пабудавана і асвоена звыш 1700 новых прадпрыемстваў, у будаўніцтва якіх укладзена звыш мільярда рублёў.

Амаль уся выпускаемая ў Беларусі прадукцыя вытвараецца на новапабудаваных або поўнаасцю рэканструіраваных прадпрыемствах. Па сутнасці, занава створаны такія галіны прамысловасці, як торфаздабываючая, будматэрыялаў, металаапрацоўчая, дрэваапрацоўчая, запалкавая, тэкстыльная, швейная, абутковая, мясная, кандзіцёрская і іншыя.

Дарэволюцыйная Беларусь зусім не ведала такіх відаў вытворчасці, як станкабудаўніцтва, вытворчасць матораў і турбін, штучнага шоўку, сельгасмашынабудаўніцтва, радыёпрамысловасць. А зараз у рэспубліцы вытвараюцца стругальныя, шліфавальныя, свідравальныя і іншыя станкі, складаныя сельгаспадарчыя машыны, ланцугі-галя, чыгунныя трубы, веласіпеды, радыёпрыёмнікі, цэмент і самыя рознастайныя прадметы шырокага спажывання.

Партыйныя арганізацыі Беларусі асаблівую ўвагу зварачаюць на вывучэнне прыродных багаццяў рэспублікі, эксплуатацыю мясцовых сыравінных рэсурсаў.

Беларусь багатая торфам. Удзельная вага торфу складае 98,7% усіх паліўных рэсурсаў рэспублікі. Запасы торфу дасягаюць звыш 30 мільёнаў кубаметраў, або больш 4 мільёнаў тон паветрана-сухога торфу.

Торф можа непасрэдна спальвацца ў топках. Акрамя таго торф з'яўляецца ўгнаеннем у сельскай гаспадарцы. Звычайна гэтым і абмяжоўвалася выкарыстанне торфу.

Між тым пры правільнай тэхнічнай палітыцы можна значна павысіць эфектыўнасць торфу і як паліва і як сыравіны для хімічнай прамысловасці.

За апошні час дасягнуты значныя поспехі ў выкарыстанні ў буйных маштабах кускавога і фрэзернага торфу. Гэта адкрыла велізарныя перспектывы ў Беларусі для росту электрастанцый на торфе.

У гэтым годзе пачнецца будаўніцтва адразу некалькіх буйных і дробных электрастанцый у асноўных прамысловых раёнах.

Больш рацыянальнае спальванне торфу дало магчымасць пабудаваць паліўны баланс рэспублікі амаль цалкам на мясцовым паліве. Удзельная вага торфу ў гэтым балансе складае 70%.

Яшчэ большае значэнне маюць поспехі хіміі торфу. З торфу можна атрымліваць каштоўныя хімічныя прадукты, якія да гэтага часу не вытвараліся ў шырокім маштабе прамысловасцю.

На працягу раду год на вопытным торфагідролізным заводзе Акадэміі Навук БССР вяліся вопыты па гідролізу торфу. Зараз заводам практычна асвоена вытворчасць этылавага спірту з торфу. З адной тоны тарфянага ачосна і іншым гідроліза завод атрымлівае 50—60 кілограмаў спірту, 220—150 кілограмаў прасаваных дрожджаў, 500 кілограмаў тэхнічнага літына і іншыя хімічныя прадукты. Праўда, прамысловы сабекошт спірту з торфу накуль яшчэ вышэй сабекошту спірту, атрыманага з хлеба або бульбы, але не гледзячы на гэта гідроліз торфу мае велізарнае будучае. Рэсурсы для вытворчасці этылавага спірту на Беларусі невычарпальны. Адно толькі торфабалота Обаль-2 (Віцебская абласць) мае запасы сыравіны, якіх хоць на 25—30 год работы буйнага гідролізнага завода.

Даказана даследаваннямі і вопытамі магчымасць атрымліваць з торфу таксама і бензін. Адна тона торфу дае 55—56 кілограмаў бензіна. Пры пераапрацоўцы торфу атрымліваецца выхад тарфянай смалы, якая ў сваю чаргу з'яўляецца крыніцай каштоўнейшых хімічных прадуктаў. Кожная тона тарфянай смалы можа даць 200 кілограмаў вадкага маторнага паліва, фенолы крысталічныя, крэазот тэкстальтавы, крэалін і чорную карболку, воцатнакіслы кальцый і натрый, шпалапрапітачнае масла і іншыя прадукты.

Невычарпальныя магчымасці для далейшага ўздыму прамысловасці адкрыла вывучэнне і іншых галін народнай гаспадаркі.

Беларусь багатая лясамі, якія займаюць каля 22% зямельнай плошчы. На базе гэтых запасаў хутка развіваецца дрэваапрацоўчая і лесахімічная прамысловасць. Напрыклад з адыходаў лесасек—пнёў,—ад пераапрацоўкі дрэў лісцяных парод, а таксама жывіцы, атрымліваемай ад падсечкі сасны, выпрацоўваюцца каштоўнейшыя прадукты: каніфоль, скіпідар, флатацыйнае масла, смала, гудрон і фарбы.

Попыт на прадукты лесахіміі ў нашай краіне вельмі вялік: папяровая, мылаварная, лакафарбавая, скураная, сыраварная, энергетычная, суднабудаўнічая і многія іншыя галіны прамысловасці з'яўляюцца спажывацямі прадуктаў лесахіміі.